

Nederland heeft eindelijk een eigen professor *turfgrass sciences*. De DTRF (Dutch Turfgrass Research Foundation) en de universiteit van Wageningen hebben vele jaren gelobbyd, maar op 1 juli 2017 ging professor Leinauer aan de slag. Naast hoogleraar aan de New Mexico State University is hij nu ook bijzonder hoogleraar in Wageningen. Auteur: Hein van Iersel

Ambitie om in vijf jaar een volledige *turfgrass*-afdeling op poten te hebben

Professor Bernd Leinauer: 'Alles doen om acceptabele greens mogelijk te maken zonder inzet van chemie.'

Leinauer noemt het een *one point two* leerstoel. Een dag in de week dus. Dat geeft ook meteen de beperktheid aan van zijn nieuwe baan. In die ene dag gebeurt natuurlijk niet zo veel. Verder zal het tijd kosten om een echte afdeling op te zetten, waar studenten graag willen afstuderen, en kost het volgens Leinauer vooral ook tijd om de andere Europese instituten zoals het Scandinavische Sterf en de universiteit van Höhenheim aan het idee te laten wennen. Volgens Leinauer zijn deze instituten nu nog sceptisch, maar de hoogleraar is er vast van overtuigd dat er op termijn een vruchtbare samenwerking zal ontstaan. Het eerste succes lijkt overigens al binnen te zijn. Dit najaar begint een jonge Duitser aan een proefschrift dat zich zal richten op onkruidbestrijding op golfbanen en sport. Daniel Hahn start met een uitgebreide literatuurstudie en zal in het voorjaar van 2018 waarschijnlijk een aantal praktijkproeven gaan opzetten. Leinauer maakt een grapje over zijn eerste student: 'Hij moet vierentwintig uur per dag aan het werk. Alles om over

een paar jaar één dag de slimste van de wereld te zijn. Daarna zal het alleen maar minder worden.'

Duitser

Leinauer (57 jaar) werkt al sinds 2000 in New Mexico, maar is van origine geen Amerikaan, maar Duitser, iets wat zich verradert door een subtiele Duitse tongval. Leinauer: 'Ik ben geboren in Peiting in de buurt van Garmisch Partenkirchen in Zuid-Duitsland en aanvankelijk opgeleid in München als agronoom. Na mijn opleiding in München ben ik verder gaan studeren in Hohenheim; daar heb ik onder andere gestudeerd bij professor Heinz Schultz en professor Jacobs. De nadruk van mijn studie lag toen al op graslanden.' Na zijn proefschrift ging Leinauer werken aan de universiteit van Michigan als *associate researcher*. De volgende grote stap in zijn carrière was zijn benoeming tot professor aan de New Mexico State University. Leinauer: 'Ik ging naar New Mexico vanwege mijn interesse in water. In het intens droge klimaat van

New Mexico is water enorm belangrijk. Ziektes en vooral schimmelziektes zijn onder die condities eigenlijk non-existent' Een beetje googelen naar zijn activiteiten laat zien dat Leinauer onder andere onderzoek heeft gedaan naar de toepassing van ondergrondse irrigatie. Als je deze verslagen doorneemt en vergelijkt met wat Leinauer vertelt tijdens het interview in een Wagenings koffientje, komen de overeenkomsten snel naar voren. Leinauer meldt het tijdens het interview herhaaldelijk: 'Ik bedrijf toegepaste wetenschap. Dat houdt in dat ik geen fundamenteel onderzoek doe, bijvoorbeeld naar de vraag hoe een molecuul in elkaar zit, maar mensen in de praktijk probeer te helpen om erachter te komen waarom een bepaalde bewerking helpt of niet. Als bijvoorbeeld een greenkeeper gedurende een seizoen een bepaald middel gebruikt, wordt al snel geconcludeerd dat dit een wetenschappelijk bewijs zou zijn. Maar het is natuurlijk nooit zo dat er maar één ding gewijzigd is in het beheer. Neerslag, temperatuur en nog

ONKRUIDEN OP GOLFBANEN EN SPORTVELDEN IS DE EERSTE FOCUS.

De leerstoel Turfgrass Ecology was niet mogelijk geweest zonder de inspanningen van de DTRF en vooral van Pieter Aalders, voorzitter van de DTRF. We hebben hem gevraagd een kader te schrijven bij dit maiden interview van Professor Bernd Leinauer.

Om een optimale speelkwaliteit van sportgrasvelden in de toekomst zonder pesticide te blijven garanderen moeten we zo goed mogelijk ziektedruk en onkruid voorkomen. Zo zorgt het 'onkruid' straatgras voor ongewenste ziektedruk op de greens, beïnvloeden o.a. klaver, weegbree, madeliefjes, paardenbloem en duizendblad het slaan van backspin bij slagen naar de greens. Op voetbalvelden belemmeren onkruiden niet alleen de groei van een gesloten grasmat maar zorgen ook voor onnodige en gevaarlijke glijpartijen. Daarom start op voordracht van de sector op 1 september Daniel Hahn fulltime in Wageningen met een promotieonderzoek van vier jaar dat zich richt op het pesticide-vrij voorkomen van onkruid in kortgrasvegetaties van golfbanen en voetbalvelden alsmede openbaar groen. Hij richt zich daarbij zowel op grassen, algen, bacteriën en schimmels, en op praktische toepassingen voor onkruidbeheersing. Hij wordt daarin begeleid door Professor Leinauer, Professor Struik en Professor Ritsema. Het is het eerste wetenschappelijk onderzoek vanuit de DTRF en past volledig in de Green Deal Sportvelden.

tal van andere factoren zullen anders zijn in een volgend seizoen. Het doel van wetenschappelijk onderzoek is echt bewijzen dat iets werkt en ook snappen waarom het werkt.'

Ik filosofeer wat met Leinauer over de kloof die bestaat tussen de praktijk en de wetenschap. Leinauer toont zich allereerst een principiële wetenschapper. De praktijk heeft de wetenschap

5 min. leestijd

nodig om werkelijk te bewijzen of een bepaalde aanpak echt werkt. Anderzijds meldt Leinauer dat hij in principe geen tegenstander is van onderzoek dat wordt aangestuurd door de commercie, dus onderzoek waarbij bijvoorbeeld een meststoffenfabrikant een middel laat testen via wetenschappelijk onderzoek. Leinauer: 'Ik ben hier natuurlijk nog maar pas en weet maar amper waar het knopje van de badkamer zit, maar heb wel het idee dat Wageningen Universiteit geen grote voorstander is van dit soort onderzoek.' Het Scandinavische Sterf doet zulke onderzoeken wel. Leinauer: 'Ik ben daar wel voor. Als fabrikanten maar beseffen dat ze wel het onderzoek kunnen kopen, maar niet de uitslag. Het moet altijd wetenschappelijk verantwoord onderzoek zijn; een wetenschapper moet altijd neutraal blijven en je moet totaal geen idee hebben waar de onderzoeksgegevens jou naartoe brengen.'

Als Europeaan die in Amerika werkt, ken ik het verschil tussen beide werelddelen

Leinauer heeft in Wageningen een totaal andere opdracht dan in New Mexico. In New Mexico is zijn belangrijkste onderzoeksterrein water en efficiënt irrigeren. In Nederland zal het onderzoek zich richten op de wetenschappelijke vertaling van de doelstellingen van de Green Deal en om te beginnen op de wetenschappelijke vertaling van de onkruidproblematiek in kort gras. Leinauer: 'Als Europeaan die in Amerika werkt, ken ik precies het

INTERVIEW

verschil tussen beide werelddelen. Ook al zie je dat ook in Amerika dat het aantal bestrijdingsmiddelen afneemt, Europa is daar veel verder in. In Europa is vooral de maatschappelijke druk om het aantal middelen af te bouwen veel groter.' Dat zou ook alles te maken hebben met de totaal andere positie van de golfmarkt in de VS. De Verenigde Staten hebben iets van 16.000 golfbanen en het economisch belang van de vierde sport van dit land is gigantisch en totaal niet te vergelijken met de positie van de golfsport in bijvoorbeeld Nederland. Daardoor is in Amerika de lobby om nieuwe middelen beschikbaar te krijgen ook veel groter. In Europa is die maatschappelijke situatie totaal anders en het is een verstandige keuze van de Nederlandse golfmarkt om te streven naar minder chemie.' De professor ziet het als een belangrijk voordeel dat hij oorspronkelijk uit Europa komt. Als Europeaan snap je beter waar de Europese golfmarkt naartoe wil dan als Amerikaan.

Leinauer geeft overigens meteen toe dat in grote delen van Amerika de ziektedruk veel hoger is dan in Nederland. Florida is zo'n voorbeeld: door hoge temperaturen en een extreem hoge luchtvochtigheid liggen schimmelziekten daar altijd op de loer. New Mexico is wat dat betreft een uitzondering: met gemiddeld slechts acht procent luchtvochtigheid is er geen enkel gevaar voor schimmeluitbraken.

Bij wat doorvragen blijkt de keuze voor Nederland gedeeltelijk ook persoonlijk te zijn. 'Ik ben naar New Mexico gegaan vanwege het onderzoeksonderwerp water. Ik kom nu weer naar Europa omdat ik Europeaan ben en blijf en na mijn wetenschappelijke carrière terug naar Europa wil, samen met mijn vrouw, die ook in New Mexico werkt.'

Onkruid op fairways is een van de eerste focuspunten van de leerstoel

Pieter Aalders, voorzitter DTRF

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-6915